

datum: 12 september 2025

Energiebeheer en monitoring van lokaal patrimonium – Q&A

1. Vragen i.v.m. toelichting van VEB 'wat na label X?'

Vragen in verband met de wettelijke verplichting

Tegen wanneer moeten alle gemeenten Label X krijgen?

Een label X krijgen lokale besturen als het energieprestatieniveau van een gebouw niet kan worden ingeschat. De affichageplicht en het hebben van een geldig EPC-NR is al verplicht sinds begin 2025, voor publieke gebouwen geldt dit al sinds 2024. Bij een label X moeten lokale besturen er voor zorgen dat hun energieprestatieniveau zichtbaar wordt en dat er dus een adequate inschatting gemaakt kan worden over het juiste label. Op 01/01/2028 moet alle publieke gebouwen evolueren naar een label E, wat betekent dat via meetdata kan aangetoond worden dat minstens 5% van het totale energiegebruik via hernieuwbare technologie of restwarmte wordt ingevuld. Tot die datum is het hebben van een label X in principe voldoende.

Wat nu voorligt als aanpassing nl. label op patrimoniumniveau, hoe ligt dat concreet voor? Moet het gaan om patrimonium in eigendom van één en dezelfde juridische entiteit of mag dat voor het patrimonium van bv lokaal bestuur, incl. AGB's samen?

De concrete uitwerking van het EPC NR op patrimoniumniveau volgt nog. Het traject om een decreetwijziging door te voeren is pas deze zomer opgestart. Het is dus niet mogelijk om hierover al gedetailleerde uitspraken te doen.

Een gebouw dat onder Onroerend Erfgoed valt en label X heeft, zijn hier afwijkende voorwaarden voor?

Dat hangt af van het toepassingsgebied. Voor beschermde gebouwen geldt dezelfde procedure als voor niet-residentiële gebouwen. Er is geen uitzondering voor de EPC-plicht: ook beschermde gebouwen of erfgoed moet beschikken over een EPC.

Er geldt voorlopig ook geen uitzondering voor de eerste labelverplichting voor grote NR gebouweenheden: vanaf 1/1/2028 (indien publiek gebouw) zal een EPC NR met minstens een label E moeten voorgelegd kunnen worden.

Enkele uitzonderingen op deze regel zijn: gebouwen die gebruikt worden voor erediensten en religieuze activiteiten: kerk, moskee, synagoge, gebedshuis, Deze

gebouwen vallen buiten het toepassingsgebied van het EPC-beleid. Hiervoor moet dus geen EPC-NR opgemaakt worden en kan dus ook geen label X aan worden toegekend.

Een vraag over EPC NR: Er zou een vrijstelling zijn voor jeugdlokalen, klopt dit?

Er is geen vrijstelling voor jeugdlokalen.

Een jeugdlokaal is een niet-publiek, niet-residentieel gebouw. Als de bruto vloeroppervlakte (BVO) van het lokaal groter is dan 500m², moet dit lokaal vanaf 1/1/2026 over een EPC beschikken en zal vanaf 2030 een minimale labelverplichting gelden.

Is de BVO kleiner dan 500m², dan is het een 'kleine niet-residentiële eenheid' en daarvoor geldt er nog geen algemene EPC-plicht (enkel bij verkoop en verhuur).

EPC NR is verplicht sinds 1/01/2025 voor grote niet-residentiële gebouweenheden met een BVO ≥ 1000 m²? En tegen 2028 zou het label een E dienen te zijn? Maar de EPC NR is 5 jaar geldig? Dus hebben we tijd tot 2030

Tegen 2028 moeten publieke gebouwen en overheidsgebouwen een label E hebben (2030 voor onderwijs). Indien het EPC NR dat geldig is tem 2030 een label X vermeldt, zal dit dus niet volstaan om aan de minimale labelverplichting te voldoen en zal dus vóór de vervaldatum van dat certificaat een nieuw EPC NR opgemaakt moeten worden. Voor publieke gebouwen geldt dit al vanaf 01/01/2024,

Vragen in verband met meters

Het vervangen van meters is zeer duur. Worden er subsidiekanalen voorzien om deze te vervangen?

Een specifieke subsidie voor meters is er niet, dit kan echter wel ondervangen worden in grotere subsidieprojecten (zie ook subsidievinder VEB).

Als je een gewone digitale meter hebt van Fluvius, is dit toch niet voldoende? Je kan enkel aflezen wat er geïnjecteerd wordt, maar niet wat er allemaal werd opgewekt en verbruikt. Of is dit nu gewijzigd?

Je moet inderdaad een geldige meter hebben voor de productie van energie. Als je daar de injectie aftrekt, kan je dus afleiden wat er ter plaatse gebruikt is. Bij veel

installaties worden de meters die energieproductie meten wel adequaat geplaatst. De injectie kan geldig gemeten worden via de fluviusmeter.

Wat met gebouwen in concessie, waar de meters zijn overgedragen?

Ook bij gebouwen in concessie dienen de energieverbruiken opgegeven te worden, bij verenigingen gebeurt dit door opgave van EAN-nummer in TERRA.

Vragen in verband met energiedelen

Kan je ook via energiedelen aan je label komen via overproductie op een ander adres?

Energiedelen wordt niet opgenomen in het toekennen van een label. Met een EPC-NR op patrimoniumniveau zou er mogelijks wel aan die verzuchting tegemoet kunnen gekomen worden. Dan maakt het niet veel meer uit op welk (eigen) gebouw de productie gerealiseerd wordt.

Een gebouw met meerdere serviceflats heeft 1 dak - maar elke flat heeft een aparte meter. Indien er niet aan energiedelen kan worden gedaan zou dit betekenen dat er per flat een omvormer en een aantal panelen dienen te worden voorzien? Een veel hogere en onlogische kost - want het ene appartement is het ander toch niet? Wat zijn de potentiële oplossingen hiervan?

Dat klopt. Het site-label kan voor een deel een oplossing bieden: als bijvoorbeeld enkel de flats onder het dak PV krijgen, of er wordt PV gelegd voor de gemene delen, zal het zelfverbruik hiervan voor het geheel meetellen. Bekijk zeker ook de mogelijkheid om (een deel van) de warmtevraag te verduurzamen, eventueel gevoed door PV aangesloten op de gemene delen. Zo kan de zonne-energie van één installatie ook ten goede komen van alle appartementen.

Door de laatste decreetswijziging zou het voor serviceflats ook mogelijk om een EPC residentieel op te stellen, wat niet op basis van metingen opgemaakt wordt. Het komt er op aan de voordelen en nadelen af te wegen (ander verstrengingspad, ander type energiedeskundige...).

PV die worden geplaatst d.m.v. burgercoöperatie tellen deze mee?

Die tellen inderdaad mee, als de installatie van de burgercoöperatie achter de meter is geplaatst en dat is meestal het geval. Eigenaarschap en beheer van de installatie speelt geen rol.

Hoe realistisch is zijn deze doelen? Namelijk dat we zowel energie als warmte, (grotendeels/volledig) zelf gaan opwekken? Is dit duurzaam, efficiënt en economisch?

Zie websites VEKA rond haalbaarheid:

<https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/niet-residentiele-gebouwen/epc-van-een-niet-residentiele-gebouweenheid-epc-nr/onderdelen-van-het-epc-voor-niet-residentiele-gebouwen-energielabel-en-energiescore>,

<https://www.vlaanderen.be/veka/energie-en-klimaatbeleid/vlaamse-langetermijnrenovatiestrategie-voor-gebouwen-2050/de-langetermijndoelstelling-tegen-2050-voor-de-vlaamse-niet-residentiele-gebouwen>.

Injectie moet gemeten worden of productie moet gemeten worden? wat indien 100% zelfverbruik?

Zowel injectie als productie moeten gemeten worden. Als er geen injectie is, moet dit kunnen worden aangetoond door een meting of een injectiecontract.

Moet het elektrisch verbruik van warmtepompen gemeten worden?

Dat is technisch niet verplicht, maar dan wordt de hernieuwbare warmte ook niet meegeteld voor het EPC-label. Wil je dus het effect van de warmtepomp in jouw label vertaald zien, moet wel minstens het elektrisch verbruik wel opgemeten worden. De warmteproductie wordt dan berekend op basis van een referentiecijfer. Afhankelijk van het type warmtepomp kan je daarnaast ook nog extra bijkomende metingen overwegen van de warmteproductie om een reëel rendement in te kunnen rekenen en een zo groot mogelijk effect vertaald te zien in je label.

Zijn deze investeringen/maatregeling ook vereist voor een monument?

Ja, tenzij voor volgende uitzonderingen: gebouwen die gebruikt worden voor erediensten en religieuze activiteiten: kerk, moskee, synagoge, gebedshuis.

Moet er dan elk jaar een audit gebeuren?

Een energie-audit is niet verplicht. De opmaak van een EPC is wel verplicht en het certificaat is vijf jaar geldig. Let op: vanaf 1/1/2028 (of 2030 voor onderwijs) moet het certificaat ook een label E hebben, dus een certificaat met label X zal mogelijks al eerder vernieuwd moeten worden dan die vijf jaar.

Als gemeenten een label x hebben, er pv aanwezig is, maar het komt door het missen van jaardata op moment van labelaanvraag, moeten lokale besturen dan de volledige kostprijs voor een nieuw label betalen of past een EPC deskundige dan kosteloos of met een kleine kost het label aan?

In overleg met de energiedeskundige kunnen kleine bijstellingen mogelijks tegen een lagere kost gebeuren.

Hernieuwbare energie (warmtepompen) gaat meestal samen met bouwschil isoleren. Om een gebouw in orde te brengen zal dit een serieus kostenplaatje worden. Zijn er mogelijk subsidiekanalen voor dergelijke aanpak van gebouwen?

Voor subsidiemogelijkheden kan je terecht op de [subsidievinder van VEB](#). Om het kostenplaatje zo beperkt mogelijk te houden, is het net belangrijk om een strategisch vastgoedplan te hebben, en een visie die de juiste stappen in de juiste volgorde op het juiste moment vastlegt. Er komen voor het publiek patrimonium vanuit Europese regelgeving nog verplichtingen aan, zoals een renovatieverplichting. Dus het voorzien van hernieuwbare energie staat niet op zichzelf.

Aanvullende opmerkingen:

Voor EPC tellen naast warmtepompen lucht ook warmtepompen op drinkwater/rioolwater mee. Alle types warmtepompen kunnen ingerekend worden.

2. Vragen i.v.m. de opendataverplichting

Kan je verduidelijken wat er bedoeld wordt met bruikbare vloeroppervlakte?

De bruikbare vloeroppervlakte wordt in de energieprestatieregelgeving gelijkgesteld aan de som van de brutovloeroppervlakten van alle vloerniveaus binnen het beschermde volume van het gebouw. Meer info via [Bruikbare vloeroppervlakte | Vlaanderen.be](#)

Wat als de gebruiker van het gebouw die informatie niet wil aanleveren of misschien niet heeft bijgehouden?

Voor energieverbruiken die verbonden zijn aan EAN's (gas en elektriciteit) kan het energieverbruik mits invoer van de EAN in Terra worden opgeladen. Eventueel moet de EAN hiervoor opgevraagd worden bij de gebruiker van het gebouw. De overige energieverbruiken (stookolie, propaan,...) moeten ook opgevraagd worden bij de gebruiker van het gebouw.

Doordat de regelgeving een openbaar bestuur verplicht om de verbruiksgegevens van een gebouw in eigendom te rapporteren, betekent dat dat er een verplichting rust op de netgebruiker van dit gebouw om de energieverbruiksgegevens aan het openbaar bestuur mee te delen.

Worden sommige gebouwen niet dubbel gerapporteerd wanneer zowel de eigenaar als de huurder moeten rapporteren?

Indien de eigenaar een openbaar bestuur is en de gebruiker is een ander openbaar bestuur, zullen beide openbare besturen inderdaad moeten rapporteren over dit gebouw. Wanneer in Terra aan dergelijk gebouw de gegevens van de eigenaar en/of gebruiker worden toegevoegd, zal hetzelfde gebouw automatisch bij de eigenaar en gebruiker in het overzicht in Terra verschijnen.

Indien één van de twee partijen (eigenaar of huurder) geen openbaar bestuur is, moet uiteraard enkel het openbaar bestuur dat eigenaar of gebruiker is rapporteren over het gebouw in Terra.

Vallen de foorkasten, verkeerslichten... ook onder infrastructuur en dus te rapporteren in Terra?

Dat valt inderdaad over infrastructuur. Normaal zal dit gaan over metergebonden verbruik, dus door het eenmalig invoeren in Terra wordt op basis van het EAN-nummer het verbruik automatisch uitgewisseld.

Moeten wij alle evenementenkasten apart registreren onder infrastructuur? Kan dit niet gebundeld worden waarbij we het totale verbruik als totaal manueel kunnen ingeven?

Dat valt inderdaad over infrastructuur. Normaal zal dit gaan over metergebonden verbruik, dus door het eenmalig invoeren in Terra wordt op basis van het EAN-nummer het verbruik automatisch uitgewisseld.

Het zal gemakkelijker zijn om eenmalig de evenementenkasten te registreren en op basis van het EAN-nummer de gegevensuitwisseling automatisch te laten verlopen.

Een woning die gehuurd wordt door een particulier: botst dit niet met GDPR? Waarom zou een huurder van een sociale woning zijn/haar energieverbruik publiek worden gemaakt? Ook omdat sociale woningen vaak < 250 m² NVO is, zodat dit feitelijk niet door de EU is vereist

De GDPR maakt een uitzondering voor de openbaarmaking van persoonsgebonden data naar aanleiding van een wettelijke verplichting. Daarvan is er hier sprake. In het betreffende EED artikel worden sociale woningen expliciet vereist als behorende tot het toepassingsgebied. Een openbaar bestuur moet eigenaar (of opstalhouder of erfpachter) of gebruiker zijn van een gebouw om het gebouw tot het toepassingsgebied van de verplichting te laten behoren. Als een openbaar bestuur eigenaar is van een woning, is dat dus voldoende om deze onder toepassingsgebied van de verplichting te laten vallen, los van de gebruikssituatie. Het verbruik wordt mee openbaar gemaakt omdat het openbaar bestuur als eigenaar de verantwoordelijkheid heeft over de energie-efficiëntie van de woning.

De oude EPC NR's die toen nog van toepassing waren kunnen voor deze rapportage meegenomen worden?

Als gevolg van de opendataverplichting moeten geen nieuwe EPC's worden opgemaakt. Bestaande EPC NR's dienen openbaar te worden gemaakt. Indien een EPC NR niet meer geldig is, dient een nieuw EPC NR opgesteld te worden.

Wat als de gemeente een gebouw ter beschikking stelt aan derde partij, en die andere partij betaalt zelf de energiefacturen van dat gebouw?

Ook hier geldt dat de energiegegevens gedeeld moeten worden. De verplichting geldt voor de gebouwen in eigendom (of erfpacht of opstal) of gebouwen in gebruik van het openbaar bestuur. Gegevens kunnen bij verenigingen en ondernemingen worden opgevraagd door het EAN-nummer op te vragen, die worden dan automatisch in het terra-platform opgeladen. VEB en Fluvius sluiten een protocolovereenkomst af omtrent de uitwisseling van verbruiksgegevens van particulieren in kader van deze verplichting.

**De concrete timeline is dus: 30/09/2025 : 2021-2023 in orde
31/03/2026: 2024 in orde 31/03/2027: 2025 in orde?**

Klopt het dat alle gegevens van 2024 en 2025 nog niet ingevoegd dienen te worden?

Ja, dit klopt.

Op de website <https://www.vlaanderen.be/uw-overheid/werking-en-structuur-van-de-vlaamse-overheid/hoe-werkt-de-vlaamse-overheid/informatie-en-communicatie/open-data-bij-de-vlaamse-overheid/opendataverplichting-voor-openbare-besturen> staat dat data van gebruiken van gebouwen die een bestuur niet in eigen gebruik heeft moeten opgevraagd worden bij de gebruiker terwijl erin de presentatie van Kobe Snyers de indruk wordt gegeven dat indien een EAN nummer ingegeven is alles ok is. Moet een lokaal bestuur nu middels mandaten data opvragen bij eindgebruikers of niet. Zo niet, kan de website dan aangepast worden.

Data zelf moet niet opgevraagd worden. De EAN-nummers zorgen ervoor dat de energiegegevens automatisch doorstromen. Echter afhankelijk van het type huurder (privaatrechtelijk persoon, verenigingen of ondernemingen) moet mogelijks wel een mandaat worden opgevraagd. Zie ook hierboven.

Fluvius levert data aan van 3 jaar. Indien een EAN niet eerder gekend was in Terra, kan het zijn dat niet alle data van 2021 en 2022 automatisch worden aangeleverd. In dat geval kan het jaarverbruik manueel ingegeven worden.

Vallen sociale woningen die eigendom van het OCMW maar in beheer en opvolging van een sociale huisvestingsmaatschappij ook onder deze plicht?

Ja, het OCMW is een openbaar bestuur. Als een OCMW eigenaar is van een woning, volstaat dat om binnen het toepassingsgebied van de opendataverplichting te vallen los van wie de gebruiker of beheerder van dit gebouw is. Wel moet er op worden gelet dat het adres van de woning niet wordt ingegeven bij de naam.

Zelfde vraag voor serviceflats: energie wordt rechtstreeks gefactureerd aan de gebruikers. OCMW is wel eigenaar.

Ja, deze gebouwen vallen ook onder de opendataverplichting omdat het OCMW een openbaar bestuur is als eigenaar.

Vragen rond handhaving van de opendataverplichting

We geraken niet rond, hebben bepaalde data niet ter beschikking door veel verloop, zijn er gevolgen?

Het VEKA houdt bij eventuele handhaving rekening met de informatie/data die (nog) beschikbaar is bij het openbaar bestuur.

Wat is het vervolg van 30/09? Wat als er zaken ontbreken? Lees een lokaal bestuur in de loop van 2026 verder aan om klaar te zijn. Ipv van 2000 energiedragers zijn er 4000 energiedragers met effectieve data. Het algemeen verbruik zal dan stijgen t.o.v. 30/09 maar kan in realiteit lager liggen dan in het ref. 2025.

De opendataverplichting is geen momentopname maar omvat data vanaf 2021. Energieverbruiken over 2021, 2022 of 2023 kunnen in de praktijk ook nog na 30/09/2025 worden toegevoegd in Terra.

2 weken om al die info te verzamelen van een 70 tal gebouwen? Dit is niet realistisch.

Er werd dit jaar reeds tweemaal gecommuniceerd over welke data noodzakelijk was om te rapporteren in kader van de opendataverplichting. Deze data kon in tussentijd verzameld worden.

Het was uiteraard wel comfortabeler geweest als alle technische functionaliteiten vroeger beschikbaar waren, het was niet de bedoeling dat dit pas in september zou afgewerkt worden.

Hoe zal de Vlaamse overheid omgaan met de handhaving? De opendataverplichting is per brief verwittigd van de invoering ervan in juli 2024, maar het heeft tot september 2025 geduurd tot alle functionaliteiten in Terra afgewerkt waren. Dat zijn 14 maanden, terwijl een gemeente nu in principe minder dan een maand heeft om aan de verplichting te voldoen. Het zou logisch zijn dat er een overgangperiode voorzien wordt waarin geen risico op enige sanctie aangekondigd wordt? (of misschien nog logischer dat de officiële deadline nog eens uitgesteld wordt)

Uit de EED volgt dat uiterlijk op 11 oktober 2025 een algemeen beschikbaar en toegankelijke inventaris moet zijn. Een formeel uitstel van de datum van 30/09/2025 is dus niet mogelijk. Als je als lokaal bestuur niet (volledig) voldoet aan de verplichtingen op 30/09/2025, dan is decretaal vastgelegd dat VEKA de mogelijkheid heeft om een geldboete op te leggen maar VEKA is zich er ook bewust van de laattijdigheid van het op punt staan van TERRA. Ze zullen dus ook op een pragmatische manier omgaan met de handhaving. Bij niet-naleving zal er eerst een schrijven gericht worden aan het openbaar bestuur met de vaststelling dat er niet voldaan wordt aan de verplichting. Er zal daarbij, afhankelijk van de concrete situatie, een termijn worden opgegeven waarbinnen er alsnog moet voldaan worden aan die opendata verplichting. Nadien kan er ook effectief overgegaan worden tot een geldboete, moesten de energieverbruiken nog steeds niet geregistreerd zijn.

De verplichting tot rapportage is voor alle gebouwen in eigendom, erfpacht, gebruik op datum van 30/09/2025?

De verplichting om de vereiste data openbaar te maken geldt vanaf 30/09/2025. De informatie die tegen dan openbaar moet zijn, heeft betrekking op de gebouwen in eigendom (of erfpacht of opstal) of gebouwen in gebruik van het openbaar bestuur sinds 2021 tot en met 2023. Voor dezelfde periode moeten ook de overige energieverbruiken van het openbaar bestuur openbaar gemaakt zijn tegen 30/09/2025.

3. Vragen rond de rapportage in Terra om te voldoen aan de opendataverplichting

Algemene vragen rond Terra

Wordt terra platform nog verder uitgewerkt? Vanuit vele lokale besturen zijn er vragen rond gebruiksgemak, maar er komen niet meteen aanpassingen. Hoe zit het met de automatisch input van de digitale watermeters? Men is ondertussen 2 jaar bezig met de integratie, maar op heden krijgen we hierover ook geen info meer.

Voor de opendataverplichting is rapportering van waterverbruik geen vereiste. Waterverbruik kan vandaag in Terra als manuele meter ingegeven worden. Het automatisch importeren van waterverbruiken via de watermaatschappijen staat op de roadmap van Terra maar is geen topprioriteit omdat het aantal digitale watermeters nog beperkt is. Naarmate nieuwe functionaliteiten ontwikkeld worden, zal VEB hierover communiceren.

Open data verplichting: Wat als een EAN-nummer gekoppeld is aan meerdere gebouwen?

Aan een EAN kunnen meerdere gebouwen gekoppeld zijn. In dat geval kan er per gebouw een percentage van het verbruik toegekend worden.

Er is veel onduidelijkheid over gebouw en gebouweenheid in het patrimonium / de site. Kan dit verduidelijkt worden?

Energieprestatiecertificaten worden opgemaakt op het niveau van een gebouweenheid. Meer informatie over wat een gebouweenheid is, staat op [Definitie gebouweenheid | Vlaanderen.be](https://www.vlaanderen.be/Definitie-gebouweenheid)

In Terra kunnen de respectievelijke gebouweenheidsID's gekoppeld worden aan gebouwen. Op deze manier kunnen de energieprestatiecertificaten automatisch opgehaald worden.

Hoe vraag je toegang aan voor een collega? (kan dat getoond worden op scherm)

Toegang tot Terra wordt verleend in het Gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid. Je kan hiervoor [de snelstartkaart](#) raadplegen op de website van VEB

Hoe moet de rapportering praktisch gebeuren aub? Moet een gebouw aan één juridische entiteit gekoppeld worden nl. de eigenaar en geldt zo de rapporteringsverplichting? Voor lokaal bestuur zijn er bv stad, politiezone, AGB's, ocmw als aparte juridische entiteiten

Al deze entiteiten zijn vormen van openbare besturen. Iedere entiteit moet apart rapporteren over de gebouwen die in haar eigendom (erfpacht/opstal) of gebruik zijn.

Wat is het verschil tussen bijzonder, flexibel en strategisch behouden? Niet iedereen heeft een vastgoedstrategie voor handen.

De definities m.b.t. toestand en strategie kan je terugvinden op [Overzicht vastgoeddefinities | Vlaanderen.be](#). Deze velden zijn niet verplicht in het kader van de opendataverplichting maar zijn wel zeer handig bij het uitwerken van een vastgoedstrategie op langere termijn.

Wat verstaat men onder gebruikers? Zijn dit bijvoorbeeld alle sportverenigingen die gebruik maken van de sporthallen? Bij deze is bijna onmogelijk om procentueel energieverbruik hiervan te bepalen

'Gebruikers' gaat niet over losse verhuur. Onder gebruikers van een gebouw worden ikv de opendataverplichting de partijen verstaan die de energiefactuur of doorgerekende energiefactuur betalen voor dit gebouw. Het louter betalen van een huurprijs valt hier niet onder. Het gewoon gebruik van sporthallen door sportverenigingen zal hier door de band genomen niet aan voldoen. Een uitsplitsing per sportvereniging is in dat geval dus niet nodig.

De gebruikers van gebouwen kunnen huurders zijn, zij wensen niet dat hun gegevens op Terra worden geplaatst? Ook de verbruiken van zulke gebouwen, staan soms nu al op Terra, zonder volmacht van de huurder ----> GDPR-wetgeving? Ik denk dat er daar nog een aantal fouten zijn ingeslopen.

De verplichting geldt ook voor de gebouwen die enkel in eigendom zijn van het openbaar bestuur, los van de gebruikssituatie. Dit is ook wat de EED voorschrijft. Gegevens kunnen bij derde partijen worden opgevraagd door het EAN-nummer op te vragen, die verbruiken worden dan automatisch in het terra-platform opgeladen op basis van de ingevoerde EAN. De overige energieverbruiken (stookolie, propaan,...) moeten ook opgevraagd worden bij de gebruiker van het gebouw.

De GDPR maakt een uitzondering voor de openbaarmaking van persoonsgebonden data naar aanleiding van een wettelijke verplichting. Daarvan is er hier sprake. VEB en Fluvius sluiten een protocolovereenkomst af omtrent de uitwisseling van verbruiksgegevens van particulieren in kader van deze verplichting.

Vragen over verschillende types gebouwen en infrastructuur

Dient een kerk ook in Terra te worden opgenomen, opgevolgd, ...?

Dat is afhankelijk van de eigendomssituatie. Kerkfabrieken zijn geen openbare besturen. Zij dienen als gebruiker van kerkgebouwen dus niet te rapporteren over deze gebouwen. De eigendomssituatie kan voor kerken wel een onderscheid maken. Sommige kerkgebouwen zijn namelijk niet in eigendom van een kerkfabriek maar wel in eigendom van een gemeentebestuur. Een gemeente is wel een openbaar bestuur dus in dergelijk geval dient de gemeente als eigenaar van het kerkgebouw over dit gebouw te rapporteren.

In geval een gemeente (openbaar bestuur) de energiefactuur zou betalen van een kerkgebouw zonder deze door te rekenen aan de kerkfabriek, wordt de gemeente overigens aanzien als gebruiker van het kerkgebouw.

Wat met een leegstaand gebouw dat zal worden gesloopt tegen 2032? Hoe vul je de functie hiervan in?

De functie van een gebouw is niet afhankelijk van de huidige bezetting. Of een gebouw gebruikt wordt of leegstaat, wijzigt op zich niets aan de functie. Ook de plannen om het gebouw te slopen wijzigen de functie niet. Je kan dus best de huidige (of bij leegstand de laatste) functie invullen.

Wat met een groot gebouw in mede-eigendom van 2 verschillende organisaties (stad/brandweer) maar slechts 1 EAN. Betreft in principe 2 grote verbruiken voor 2 organisaties.

Wanneer twee openbare besturen samen eigenaar zijn van een gebouw met één EAN kunnen zij in Terra allebei toegevoegd worden als eigenaar van hetzelfde gebouw. Voor de toewijzing van het verbruik aan de respectievelijke openbare besturen als gebruiker van het gebouw moet gekeken worden naar wie de energiefactuur betaalt en of er al dan

niet een doorrekening van (een deel van) de energiefactuur naar de andere partij gebeurt. Indien een doorrekening gebeurt, kan het doorgerekende deel bij het invullen van de gebruikers in Terra uitgesplitst worden overheen de openbare besturen.

Wat is het belang van de startdatum van het verhuurd patrimonium? En indien dat noodzakelijk is, over welke datum het gaat? De situatie of het huidige contract? Wij hebben bijvoorbeeld woningen die reeds verhuurd zijn sinds 1995 en al 15 verschillende huurder hebben gehad. Voor appartementen zijn er gemeenschappelijke delen, deze hebben ook een EPC, maar geen letter of score hoe ga je daarmee om? Ook de bruikbare vloeroppervlakte is niet duidelijk, hoe moet dat ingevuld worden? EPC-certificaten komen niet automatisch binnen bij ons. BVO, E-peil en K-peil kunnen we niet uit het EPC halen, zijn die noodzakelijk? Wat met gebouwen die nog geen EPC hebben, bv leegstaande gebouwen of verhuurde winkels? Waarom zijn energiedragers niet meer aanpasbaar na ingeven? Als we bijvoorbeeld niet zeker zijn van het type meter en dat willen aanpassen lijkt dat niet te lukken.

Bij verhuur aan particulieren is het niet belangrijk om te rapporteren over welke particulieren dit exact gaat. Er moet in dit geval namelijk aangevinkt worden dat het een particulier betreft waardoor de naam van deze particulier niet openbaar wordt gemaakt. Hetzelfde geldt voor derde partijen die geen openbaar bestuur zijn. Enkel de naam en toenaam van openbare besturen die eigenaar of gebruiker zijn van een gebouw openbaar gemaakt.

In geval van het EPC gemeenschappelijke delen moet de informatie over het energielabel en de berekende energiescore niet ingevuld worden, gezien deze informatie niet aanwezig is in het EPC.

De bruikbare vloeroppervlakte wordt in de energieprestatieregelgeving gelijkgesteld aan de som van de brutovloeroppervlakten van alle vloerniveaus binnen het beschermde volume van het gebouw. Meer info via [Bruikbare vloeroppervlakte | Vlaanderen.be](#)
'BVO' = bruikbare vloeroppervlakte

Deze informatie zit in het energieprestatiecertificaat, uitgezonderd voor de gemeenschappelijke delen. Voor de gemeenschappelijke delen mag van een eigen meting/schatting worden uitgegaan.

Over de invoer van EPC's:

- De energieprestatiecertificaten EPC NR komen reeds automatisch binnen in Terra op voorwaarde van correcte koppeling met de gebouweenhedenID in Terra.
- De EPC's voor woningen, kleine niet-residentiële eenheden, EPC's bouw voor woningen en EPC's gemeenschappelijke delen zullen later automatisch in Terra

ingeladen worden op voorwaarde dat de gebouweenheidsID juist ingevoerd werd in Terra.

- Voor EPC's bouw voor niet-residentiële eenheden is er geen automatische dataaansluiting beschikbaar. Deze moeten manueel ingevoerd worden in Terra.

Het E-peil en K-peil hebben inderdaad niet met het EPC te maken. Deze moeten niet ingevuld worden.

Gebouwen die nog geen EPC hebben en volgens de huidige EPC regelgeving ook niet over een EPC moeten beschikken, moeten ook geen EPC openbaar maken ikv de opendataverplichting. De opendataverplichting op zich is geen reden om (nieuwe) EPC's op te maken.

Over het aanpassen van energiedragers:

Wanneer de gebruiker een EAN aanmaakt, worden de ingegeven gegevens opgeslagen in draft. Bij de eerstvolgende update die Fluvius doorstuurt, zullen de gegevens waar nodig aangepast worden met de juiste data waarover Fluvius beschikt.

Op dat moment krijgt de meter ook de status "actief". De gebruiker kan zelf geen aanpassingen doorvoeren voor centrale energiedragers (elektriciteit en aardgas). Meters kunnen niet verwijderd worden (bijv. omdat de organisatie uit het gebouw is vertrokken) maar er kan wel een einddatum worden ingevuld bij gebruikerschap. Zo wordt de historiek van het verbruik bewaard maar wordt het verbruik van na het vertrek niet meer meegenomen in de rapportering.

Voor niet-centrale energiedragers (stookolie, water, etc.) kan de gebruiker wel aanpassingen doorvoeren omdat deze niet worden aangeleverd door Fluvius.

Moeten wij alle evenementenkasten apart registreren onder infrastructuur? kan dit niet gebundeld worden waarbij we het totale verbruik als totaal manueel kunnen ingeven?

De regel voor technische infrastructuur is dat deze op niveau van een EAN beschikbaar moet zijn. Indien iedere evenementenkast een aparte EAN heeft, moet iedere kast apart beschikbaar zijn in Terra.

Klopt het dat gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte kleiner dan 250m² niet in Terra dienen te komen?

Nee, de bruikbare vloeroppervlakte heeft geen impact op welke gebouwen wel en niet in Terra moeten terechtkomen.

Vragen i.v.m. koppeling van data en aanvullen van de gegevens

Kan je data van energielD invoeren in Terra?

Momenteel is er nog geen mogelijkheid om data uit andere platformen (zoals bijv. energiedID) te importeren. Een import/export API voor Terra staat op onze roadmap maar een timing kunnen we op dit ogenblik nog niet geven.

Is er een mogelijkheid om de gegevens voor de opbouw van je patrimonium in bulk in te brengen, want als je honderden gebouwen hebt is dat niet evident in het portaal zoals het nu is opgebouwd - timing is niet haalbaar als we dat manueel moeten doen. VEB heeft maanden tijd gehad voor het portaal op te zetten en wij krijgen amper 2 weken om alles in te brengen, dit is toch niet in verhouding...

Voor de lokale besturen was er vorig jaar een campagne om data vanuit het E-Lyse portaal van Fluvius te importeren in Terra. VEB heeft zo de data (patrimonia, energiedragers en manuele meterstanden) van 278 lokale besturen in Terra geïmporteerd. Enkele gingen zelf aan de slag en 17 lokale besturen hebben niet gereageerd op de veelvuldige berichten vanuit VEB.

We beseffen dat niet alle vereiste data uit de E-lyse import valt te halen, maar het grootste deel van de informatie werd zo wel in bulk geïmporteerd. Er is verder geen functionaliteit beschikbaar om data in bulk te importeren in Terra.

Er zijn veel gegevens in te vullen. Maar deze hebben voor sommige gebouwen niet ter beschikking. Dit is een zeer tijdrovende taak. Wat nu?

Het VEKA houdt bij eventuele handhaving rekening met de informatie/data die (nog) beschikbaar is bij het openbaar bestuur.

Moet een lokaal bestuur zelf de gebouwen invoeren of wordt dit gedaan van Fluvius (op basis van EAN code)?

Er wordt al een tijdje gesensibiliseerd om de nodige gegevens over de gebouwen te verzamelen. Een deel van deze gegevens zijn ook noodzakelijk om een EPC-NR op te maken en zouden dus moeten beschikbaar zijn. Wie bij de transfer van E-lyse naar (oa) Terra de gelegenheid genomen heeft om de gegevens op punt te zetten, zoals geadviseerd werd, zal daar nu de vruchten van plukken.

Voor het overige: zie vragen ivm handhaving.

Werd de koppeling met de netwerkbeheerder al gemaakt maw kunnen de digitale meterstanden reeds rechtstreeks worden ingelezen?

Ja, op basis van het ingevulde EAN-nummer gaat de gegevensuitwisseling met Fluvius automatisch (met mogelijke uitzondering voor particuliere verhuur, zie hoger).

Verbruik van gebouwen waar wij niet de energiefactuur van betalen dienen bij Fluvius opgevraagd te worden. Het is toch niet de taak van een gemeentebestuur om mensen te contacteren die er al misschien niet meer wonen. Zijn die nog bereikbaar en hoe? Hoe bereidwillig gaan die zijn om hun verbruik van destijds door te geven?

Op basis van invoer van de EAN kunnen deze energieverbruiken voor aardgas en elektriciteit automatisch ingeladen worden in Terra. Dit staat los van de eigenlijke gebruikers of bewoners van het gebouw. Zolang de EAN aan het gebouw is gekoppeld, zal Fluvius de data aanleveren. Het is wel de taak van het openbaar bestuur om deze EAN's in Terra aan te maken en te koppelen aan het gebouw. VEB en Fluvius sluiten een protocolovereenkomst af omtrent de uitwisseling van verbruiksgegevens van particulieren in kader van deze verplichting.

Na correcte koppeling van de energiedrager aan een gebouw. Zal het energieverbruik automatisch gekoppeld worden aan Terra vanuit het VEB portaal?

Als de EAN is aangemaakt, zullen we de verbruiken van Fluvius ontvangen, zelfs als de koppeling aan het gebouw nog niet gemaakt is. Die koppeling is echter wel vereist voor de opendataverplichting.

De verbruiksdata van bvb sociale woningen is ter beschikking bij Fluvius, het lijkt dan eerder een verplichting voor Fluvius om die te rapporteren dan dat het bestuur hier moet achteraan gaan. Haal de info bij de bron.

Op basis van invoer van de EAN kunnen de verbruiksgegevens voor elektriciteit en gas automatisch ingeladen worden in Terra. VEB en Fluvius sluiten een protocolovereenkomst af omtrent de uitwisseling van verbruiksgegevens van particulieren in kader van deze verplichting. Eventuele andere verbruiken (bvb..stookolie) moeten opgevraagd worden bij de gebruiker van de woning.

Vragen rond mobiliteit

Waar kunnen de zaken van mobiliteit worden ingegeven?

Er is een specifieke snelstartkaart voor mobiliteit beschikbaar:

Het is mij niet geheel duidelijk hoe we moeten rapporteren over het energieverbruik van onze eigen dienstvoertuigen. We beschikken over een mix van wagens op fossiele brandstof en elektriciteit of hybride.

Er kunnen bij het luik mobiliteit verschillende energiedragers ingevuld worden. Hiervoor is een specifieke snelstartkaart beschikbaar: Het gaat telkens over gebundelde jaarverbruiken.

Voor mobiliteit is het verbruik dat moet ingegeven worden of kilometerstanden van de auto's? Anders moet er bij iedere tankbeurt briefjes bijgehouden worden? Lijkt met toch niet praktisch haalbaar.

Zie hoger: voor mobiliteit gaat het over gebundelde jaarverbruiken, niet over details. Deze informatie is typisch beschikbaar in het portaal van de leverancier van de tankkaarten en laadpassen voor de dienstvoertuigen.

Bij mobiliteit neem je het totale verbruik voor de elektrische dienstvoertuigen. De laadpaalverbruiken gekoppeld aan een EAN van een gebouw geef je ook in. Het kan dus zijn dat dezelfde verbruiken zowel onder een gebouw als onder mobiliteit komen te staan. Dit klopt en zorgt niet voor een dubbele rapportage?

Het verbruik van elektrische dienstvoertuigen wordt ingevoerd onder mobiliteit. Deze informatie is typisch beschikbaar in het portaal van de leverancier van de tankkaarten en laadpassen voor de dienstvoertuigen.

Indien aan een EAN van een gebouw ook een laadpaal gekoppeld is, kan door invoer van het verbruik van de laadpaal het laadpaalverbruik worden afgetrokken van het gebouwverbruik. Deze aanpak vermijdt een dubbeltelling van elektrisch verbruik. Hoe je de laadpaal toevoegt als technische installatie onder de EAN, vind je terug in de snelstartkaart gebouwen vanaf stap 15.

Als het volledige verbruik van een EAN exclusief gebruikt wordt voor laadpalen (dus niet gekoppeld aan een gebouw of een andere infrastructuur), moet deze niet gerapporteerd worden in het kader van de opendataverplichting.

Uiteraard blijft het voor uw organisatie wel interessant om ook dergelijk verbruik te kunnen opvolgen. Daarom kunt u deze EAN koppelen aan een infrastructuur en er

vervolgens een technische installatie “laadinfrastructuur” aan koppelen met aandeel verbruik 100%. Dit wordt verduidelijkt in de snelstartkaart infrastructuur.

Voor mobiliteit werken wij met tankkaarten, het is eenvoudiger dit maandelijks in te voeren dan jaarlijks. Het hele doel van Terra is de aparte Excels te vermijden, maar voor jaarlijkse verbruiken moet je wel met een aparte Excel werken. Ik heb dat probleem eenvoudig opgelost door een nieuw patrimonium "wagenpark" aan te maken als infrastructuur -> mobiliteit en daar aparte energiedragers benzine, diesel, CNG, LPG toe te voegen. Bij verbruiken kan je wél maandelijks gegevens invoeren.

Voor de opendataverplichting is dit niet de juiste manier van werken. Op deze manier wordt dit verbruik meegeteld in het patrimoniumverbruik en niet bij mobiliteit.

Vragen rond functionaliteiten Terra

Hoe komt het dat er voor ons bedrijf nog geen patrimonium is aangemaakt? Wij hebben in het verleden toch ook gerapporteerd aan E-lyse? Is het dan voor sommige gemeenten overgezet en voor anderen gemeentebedrijven niet?

De gemeente moest zelf het initiatief nemen om de data uit E-lyse op te vragen en een transfer naar Terra te laten doen. Daar is een uitgebreide campagne rond geweest door Fluvius zelf, VEKA, VEB en ook VVSG. VEB heeft de data van 278 lokale besturen in Terra geïmporteerd. Enkele gingen zelf aan de slag en 17 lokale besturen hebben niet gereageerd op de veelvuldige berichten vanuit VEB.

Onze keuzemenu links kijkt af van wat u toont.. Geen identificatie, geen functionele gegevens, geen kunst in opdracht...

Functionele gegevens zoals vermelden van laadpalen is niet zichtbaar voor ons. Heeft dit een bepaalde reden of moet hiervoor iets anders worden ingevuld om dit alsnog te kunnen zien?

Nieuwe functionaliteiten zijn niet zichtbaar voor ons. Functionele gegevens, toestand & strategie, ...

Er zijn binnen Terra verschillende rollen die kunnen toegekend worden. Als “invoerder” heeft u alle nodige rechten, maar er is ook de rol “lezer” die minder informatie en mogelijkheden biedt. Mogelijk ligt het aan deze instellingen dat niet alles te zien is zoals in de demo (waarin wij bij VEB alle rechten hebben als “beheerder”).

Mocht dit het probleem niet oplossen, kan contact opgenomen worden via het mailadres terra@veb.be.

Het lijkt me niet serieus dat we handmatig al die velden rond eigenaarschap/gebruik moeten aanvullen. Kan dat niet via een spreadsheet? Stad Gent heeft meer dan 600 gebouwen waarvoor we dit moeten doen.

We begrijpen dat dit voor sommige organisaties veel werk is, maar momenteel is er geen functionaliteit om dit met een spreadsheet op te laden.

Adressen in terra komen niet altijd overeen met GRB, Kunnen wij als stad deze zelf aanpassen?

De adressen van de gebouwen worden bij aanmaak van het gebouw door de gebruiker gedefinieerd en gelinkt in het Gebouwenregister. Afhankelijk van je gebruikersrol in Terra, is het mogelijk om dit adres aan te passen. Het adres dat gelinkt is aan de EAN kan hiervan verschillen. Deze informatie komt door vanuit Fluvius en kan niet door de gebruiker zelf aangepast worden.

Als het EPC als document is opgeladen onder het tabje energieprestatiecertificaten, is dit dan voldoende of dient dit dan nog manueel toegevoegd worden als er geen automatische koppeling is gebeurd? Moet de energiescore en het label nog apart ingevoerd worden?

Indien het EPC automatisch wordt opgehaald onder de tab energieprestatiecertificaten, moet hiernaast niks meer ondernomen worden. Indien een EPC manueel wordt opgeladen, moeten ook de velden energiescore en label nog manueel ingevoerd worden.

Wat met gebouwen die zijn opgenomen in Terra maar niet onder de opdataverplichting vallen? Is er een mogelijkheid om te selecteren?

We zien niet onmiddellijk een reden waarom er dergelijke gebouwen in Terra zouden zitten want zowel het eigendoms criterium als het gebruikscriterium is van toepassing. Dit kan dan bijna alleen gaan over gebouwen die men niet in eigendom heeft, wel gebruikt maar waarvoor men geen energiekosten betaalt. In dat geval dient de organisatie het verbruik niet te rapporteren.

Indien het gebouw toch in Terra is opgenomen, moet het eigenaarschap van het gebouw moet toegewezen zijn aan de eigenaar en moet bij het gebruikerschap het percentage energieverbruik op 0% worden gezet.

Ik begrijp dat je voor gebouwen waar we als stad geen leveringscontracten afgesloten hebben enkel de EAN-nummers moet opvragen. Begrijp ik het goed dat wij als eigenaar deze gebouwen in Terra moeten aanmaken? Inclusief alle gebouwgegevens zoals bruikbare vloeroppervlakte edm?

Als eigenaar moet een openbaar bestuur er inderdaad voor zorgen dat een gebouw in Terra terechtkomt (en het dus aangemaakt wordt). Dat houdt ook in dat de EAN's eraan gekoppeld worden zodat het verbruik kan opgehaald worden, eventuele verbruiken van andere energiedragers (stookolie, propaan,...) worden toegevoegd, de gebouweenheidsID's worden gekoppeld zodat eventuele EPC's kunnen opgehaald worden, de eigenaars en gebruikersgegevens worden toegevoegd en de bruikbare vloeroppervlakte wordt aangevuld.

Voor de volgende gebouwen moet de data ter beschikking gesteld worden: gebouwen in eigendom, erfpacht en opstal. Wat wordt er verstaan onder 'erfpacht/opstal'? Ik ga er van uit dat dit gebouwen zijn die wij als stad in erfpacht nemen (of opstal genieten) en dus niet de gebouwen die we in erfpacht geven. Als je een gebouw in erfpacht geeft, gaat ook de eigenaarsverplichting mee. Aangezien de open-data-verplichting een eigenaarsverplichting is lijkt het me het logisch dat wij als stad voor deze gebouwen niets moeten doen.

In de energieprestatieregelgeving staan erfpacht en opstal inderdaad op hetzelfde niveau als eigenaarschap. Gebouwen waarvoor een openbaar bestuur erfpachthouder of opstalhouder is, vallen aldus binnen de opendataverplichting voor dit openbaar bestuur. Gebouwen die een openbaar bestuur in erfpacht heeft gegeven of in opstal heeft gegeven vallen niet binnen de opendataverplichting voor dat openbaar bestuur

Ik begrijp dat er een automatische koppeling is met de energieprestatiedatabank. Het EPC-label, energiescore en het volledige EPC-certificaat moeten we dus niet meer opladen? Graag bevestiging.

Over de invoer van EPC's:

- De energieprestatiecertificaten EPC NR komen reeds automatisch binnen in Terra op voorwaarde van correcte koppeling met de gebouweenheidsID in Terra.
- De EPC's voor woningen, kleine niet-residentiële eenheden, EPC's bouw voor woningen en EPC's gemeenschappelijke delen zullen later automatisch in Terra ingeladen worden op voorwaarde dat de gebouweenheidsID juist ingevoerd werd in Terra.

- Voor EPC's bouw voor niet-residentiële eenheden is er geen automatische dataontsluiting beschikbaar. Deze moeten manueel ingevoerd worden in Terra.

Als het EPC wordt opgehaald komen ook het label en de energiescore mee. Enkel bij het manueel opladen van een EPC moeten ook het label en de energiescore manueel opgeladen worden. Voor het EPC gemeenschappelijke delen is er een uitzondering voor het label en de energiescore omdat deze niet in dat EPC aanwezig zijn.

Wat moet er gebeuren met infrastructuur vb marktkasten, laadpalen edm? Ik veronderstel dat hiervoor de verbruikscijfers in zijn totaliteit opgegeven moeten worden maar hoe? Vb in 2021 hebben we 10 laadpalen maar in 2023 hebben we 38 laadpalen (30 bijkomende en 2 die verdwenen zijn)? Is het de bedoeling dat deze laadpalen binnen Terra gegroepeerd worden?

Bij infrastructuur die verbonden is aan EAN's, moet de infrastructuur aangemaakt worden in Terra per EAN en zal de gegevensuitwisseling vervolgens op basis van EAN automatisch verlopen.

Verbruik van laadpalen wordt echter niet meegenomen in de te rapporteren verbruiken omdat dat verbruik bij het mobiliteitsverbruik zit van degene die het voertuig oplaadt.

Daarom moeten laadpalen altijd als technische installatie aangemaakt worden onder de EAN waarop ze gekoppeld zijn. En die EAN moet altijd gekoppeld zijn aan een gebouw of een infrastructuur (bijv. een laadeiland op een markt).

Als het volledige verbruik van een EAN exclusief gebruikt wordt voor laadpalen (dus niet gekoppeld aan een gebouw of een andere infrastructuur), moet deze EAN niet gerapporteerd worden in het kader van de opendataverplichting.

Uiteraard blijft het voor uw organisatie wel interessant om ook dergelijk verbruik te kunnen opvolgen. Daarom kunt u deze EAN koppelen aan een infrastructuur en er vervolgens een technische installatie "laadinfrastructuur" aan koppelen met aandeel verbruik 100%. Dit wordt verduidelijkt in de snelstartkaart infrastructuur.

Voor laadpalen achter de meter van een gebouw mag het verbruik van de laadpalen in mindering gebracht worden. Hoe moet dit concreet gebeuren? Terra krijgt namelijk automatisch de verbruiksgegevens van het gebouw binnen.

Indien aan een EAN van een gebouw ook een laadpaal gekoppeld is, kan door invoer van het verbruik van de laadpaal het laadpaalverbruik worden afgetrokken van het gebouwverbruik.

Deze aanpak vermijdt een dubbeltelling van elektrisch verbruik.

Het verbruik van de laadpaal is typisch beschikbaar in het portaal van de leverancier van de laadpassen voor de dienstvoertuigen.

Hoe je de laadpaal toevoegt als technische installatie onder de EAN, vind je terug in de snelstartkaart gebouwen vanaf stap 15.

4. Vragen i.v.m. het EMS DOE-project, toelichting van stad Kortrijk

EMS-DOE: u hebt het over energie delen, maar deze wordt niet opgenomen in EPC NR? Dus daar kan je toch niet het label mee verbeteren?

Dat issue zou wellicht opgelost worden als labels ook kunnen worden toegekend op patrimoniumniveau. Zie hoger.

Wat met gebouw, die enkel s avonds worden gebruikt, of maar 2 keer op de week feestzaal - zonnepanelen zijn niet ideaal en batterij te duur

In gebouwen met zo'n gebouw ligt de focus best op het beperken van het verbruik tijdens de piekmomenten. Dit kan door te kiezen voor energiezuinige toestellen en installaties. Een batterij verdient zich in dit verbruiksprofiel doorgaans moeilijk terug, maar kan wel helpen om de eigen PV-productie lokaal te verbruiken. Daarnaast is het zinvol om een centrale "alles-uit"-schakelaar te voorzien, zodat sluimerverbruik tot een minimum wordt herleid.

5. Overige

Waar moeten we op focussen? EPC als patrimonium E halen? Of elk gebouw? Kan er vrijstelling (van boete) bekomen worden als we een plan kunnen tonen (VGS) + concrete stappen? (zo vermijden we nutteloze kosten en lock-ins)

moet nog beantwoord worden

Dit is een immense opdracht om alle velden aan te vullen. Welke zijn echt absoluut verplicht en welke optioneel? Wat indien de info niet gekend is?

Ik ga er van uit dat we niet al die velden moeten invullen? Dit gaat toch veel verder dan de verplichting en we hebben ook al die gegevens niet .

Niet duidelijk welke velden er bedoeld worden, kan dit nog verduidelijkt worden

Adres is niet van CRAB?

Niet duidelijk wat er bedoeld wordt met CRAB

Adressen in terra komen niet altijd overeen met grar

Niet duidelijk wat met grar bedoeld wordt